

Ulf Kristersson: Tal vid stipendieutdelning av Micael Bindefelds Stiftelse till minne av Förintelsen

Talare
Ulf Kristersson
Statsminister

Datum
27 januari 2026

Plats
Stockholm

1 Kära överlevande,

Mina damer och herrar,

5 Allra först: Tack till dig Micael för allt det som du och ni gör i den här stiftelsen.

Ni sätter ord – och ibland musik och bild – till allt det fruktansvärda som nog för många är svårt att fullt ut ta in. Och som med åren allt färre själva kan berätta om. Ni bidrar till att bära vidare vittnesmål från dem som inte längre har en röst. Micael – det är ingen liten sak.

I lördags hade vi hemma i Strängnäs förra årets pristagare Sofia Winiarski och hennes uppsättning av Anders Rydells bok Stulen musik. En sån upplevelse i Strängnäs domkyrka. Några av er kanske har sett Stulen musik på Folkoperan, i Jönköping eller i Umeå.

Många fler pristagare har gjort bestående insatser: som Christer Mattsons och Thomas Johanssons forskningsprojekt om hur Förintelsen påverkar andra och tredje generationens överlevare.

20 Eller Anna Floréns hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser i Norge, som vi tack vare hennes och andras insatser nu pratar alltmer om.

Och fotografen Mikael Janssons magiska porträttserie Witnesses från 2018, för att bara nämna några pristagare som har gjort extra starkt intryck på just mig.

Det är det här som den 27 januari handlar om. Att minnas. Att förmedla minnen. Och att göra insikt och handling av minnen. Minnas dem som inte längre finns med oss. Minnas det som hände för att det inte ska hända igen.

I Sverige har vi tagit uppgiften att förvalta minnet av Förintelsen på allvar. Inte minst när det gäller våra unga.

- 35 Men vi kan ändå bli mycket bättre. Därför är jag så glad över att årets stipendium särskilt handlar om att berätta för barn. Grattis Hannah – och tack!

- Att förmedla kunskap om Förintelsen gör naturligtvis inte alls hela jobbet, men det är en nödvändig del av jobbet för att dagens svenska judar ska få fokusera på
40 att öppet och tryggt leva sina liv, inte dölja sina liv eller frukta för sina liv.

- Den här uppgiften faller på hela Sverige. Men ett stort ansvar vilar på
45 regeringen. Och vi tar det.

- För det första vet vi att egna upplevelser gör skillnad. De som får se Förintelselägren och minnesplatserna och höra vittnesmålen får minnen för livet. Mina och Birgittas barn pratar fortfarande om vår resa till Yad Vashem
50 utanför Jerusalem.

I Sverige har vi både ökat resurserna till hågkomstresor – och gjort dem permanenta.

- 55 För det andra borde det vara självklart att svenska judar kan känna sig säkra i sitt eget land. Och att medlemmarnas bidrag ska gå till verksamheten, inte till säkerhet för att skydda verksamheten. Därför har vi fortsatt finansiera just säkerhetshöjande åtgärder.

- 60 För det tredje kräver allt detta långsiktighet och uthållighet. Och därför antog vi i somras en samlad strategi för att både motverka antisemitism och stärka judiskt liv i Sverige. Den spänner över tio år och inkluderar uppdrag till myndigheter – allt från Riksarkivet och Forum för levande historia, till Polismyndigheten och Totalförsvarets forskningsinstitut.

- 65 En strategi gör inte heller hela jobbet, men bidrar med struktur och systematik. Inte minst eldsjälar vet vikten av långsiktighet.

Till sist: idag minns vi inte bara hatet och döden utan också alla de som gjorde personliga insatser för ljuset i den mörkaste stunden. Det är också värt att uppmärksamma. De som när det skedde vägrade acceptera, att det skedde.

75

Och därför beslutade regeringen idag att ge ett nytt uppdrag till Forum för levande historia för att synliggöra alla de frivilliga insatser som gjordes för de judar som flydde från Norge till Sverige.

80 Vid kajen i Oslo står åtta tomma, rostiga järnstolar – ett monument för att hedra de norska judar som deporterades med fartyget Donau den 26 november 1942. Sammanlagt tvingades 773 judar från Norge, många av dem till Auschwitz. Bara 38 överlevde och kunde återvända till Norge efter kriget.

85 Men 1 200 norska judar tog sig faktiskt över gränsen till Sverige. Deras historia ska berättas, liksom de insatser som gjordes längs gränsen för att hjälpa norska judar på flykt.

90 De här hjältarna visar oss att det alltid går att försöka göra det som är rätt, att man kan göra sin egen insats för ljuset, även när det är som allra mörkast.

Tack.

Källa

95 <div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-01-28)</div>

Taggar

Förintelsens minnesdag, Moderaterna, Politiska tal

URI

100 <https://www.svenskatal.se/tale/ulf-kristersson-tal-vid-stipendieutdelning-av-micael-binfelds-stiftelse-till-minne-av-forintelsen>

105